

Ketensamenwerking binnen GGZ wonen

Van duurzaam verbinden naar een gezamenlijk portfolio

Om de instroom en doorstroom van cliënten met langdurige chronische psychische problemen in de regio Rotterdam te verbeteren was meer overleg nodig. Door verschillende GGZ wonen zorgorganisaties, het zorgkantoor Zilveren Kruis en de gemeente Rotterdam is de afgelopen jaren gewerkt aan het verbeteren van kwaliteit van de ketensamenwerking. Samergo begeleidde dit proces en werkte hierin samen met GGZ Delfland, GGZ Rijnmond, Aafje, Antes, CVD, Perspektief, Humanitas, Laurens, Leger des Heils en Pameijer en het zorgkantoor aan een regionale gezamenlijke aanpak. In deze factsheet delen we, langs de gelopen tijdlijn, wat onze aanpak is geweest en welke impact we daarmee hebben gerealiseerd.

Knelpunten in de ketensamenwerking:

In de eerste fase van onze aanpak is in beeld gebracht welke knelpunten de zorgaanbieders, het zorgkantoor en de gemeente Rotterdam ervaren in de aanwezige ketensamenwerking. Deze inventarisatie gaf inzicht en dit resulteerde in een lijst van knelpunten:

- Toename van de doelgroep met GGZ Wlz-indicatie
- Complexiteit van de doelgroep (ouderen, veiligheid, multiproblematiek)
- Ontbreken van passend woon- of verblijfaanbod
- Beperkte ketensamenwerking zonder lerende structuur
- Personele krapte in begeleiding en behandeling
- Hoge administratielast door complexe financiering en verantwoording
- Ontbreken van gezamenlijke ambitie
- Onduidelijkheid over in rollen en verantwoordelijkheden van zorgkantoor, Centraal Indicatieorgaan Zorg (CIZ), zorgaanbieder, onafhankelijke cliëntondersteuning en cliënt.

“Een gezamenlijk centraal Wlz GGZ coördinatiepunt inrichten dat inzicht biedt in de beschikbare Wlz GGZ capaciteit en aanbod in de gemeente Rotterdam is wenselijk. Dit coördinatiepunt kan worden gebruikt door zowel zorgaanbieders als zorgkantoor en andere partners om te komen tot passende plaatsing van cliënten met een Wlz GGZ indicatie” - Deelnemer tijdens kennismakingsgesprek

Gezamenlijke ambitie

Tijdens een netwerkbijsameling zijn de gezamenlijke knelpunten gedeeld en zijn de partijen gezamenlijk aan de slag gegaan met formuleren van een gezamenlijke ambitie en uitgangspunten voor de samenwerking. Dit heeft geleid tot de volgende regionale ambitie:

We creëren een passende woonomgeving met de juiste zorg en ondersteuning voor kwetsbare Rotterdammers met chronische mentale problemen.

Dit doen we door:

- 1 Het betrekken van de doelgroep als gelijkwaardige partner in het proces
- 2 Niet te denken vanuit systemen maar vanuit de zorg voor de doelgroep
- 3 Ons te richten op het bevorderen van herstel
- 4 Integraal samen te werken met partijen in zorg, welzijn en financiers

Door de gezamenlijke partners zijn vervolgens drie lijnen opgesteld waaruit de ketensamenwerking GGZ wonen verder wordt georganiseerd.

- 1 Procesoptimalisatie
- 2 Versterking samenwerking
- 3 Vernieuwing en innovatie en leren

Uitgaande van deze drie lijnen heeft Samergo in 2022 verschillende leerwerkssessies begeleid waarin de vertegenwoordigers van de GGZ-zorgaanbieders, het zorgkantoor en de gemeente Rotterdam aan de slag zijn gegaan met drie activiteiten:

- 1 Het inrichten van een regionale casuïstiektafel GGZ wonen
- 2 Het verkrijgen van inzicht in het gebruik van data en informatie
- 3 Het inrichten van een centraal coördinatiepunt.

De uitkomsten van de verschillende leerwerkssessies zijn gedeeld in regionale netwerkssessies.

Netwerkssessies

De samenwerking is versterkt door elkaar te ontmoeten tijdens netwerkssessies. Op die manier leerden de betrokken partijen elkaar en elkaars beweegredenen steeds beter kennen. Naast een inhoudelijk thema waren de events vooral gericht op het gezamenlijk leren en ontwikkelen.

Regio-portfolio GGZ

Voor de inrichting van het centrale Wlz GGZ coördinatiepunt, hebben de betrokken partners in 2023 samen het regio-portfolio GGZ wonen opgesteld. Dit portfolio, een Excel bestand in een gedeelde online omgeving, biedt zorgaanbieders en het zorgkantoor inzicht in de beschikbare capaciteit. Door inzicht te hebben in elkaars beschikbaarheid kan sneller een passende plek worden gevonden voor een cliënt. Bovendien verlaagt het de drempel om contact met elkaar op te nemen en gezamenlijk te onderzoeken of er een passende plek is. De zorgaanbieders passen zelf hun beschikbaarheid aan en zijn samen verantwoordelijk voor het up-to-date houden van het portfolio.

Inhoud regio-portfolio:

- Contactgegevens per locatie
- Totaal aantal beschikbare plekken per locatie
- Specifiek het aantal beschikbare GGZ plekken
- Het zorgaanbod o.b.v. verschillende financieringsgrondslagen, zoals Wlz W, Wlz B, Wlz overig en de Wmo
- Eventuele contra-indicaties per cliënt
- De leeftijd de cliënt

“De cliënten zijn in 2021 na introductie van de Wlz wonen niet verhuisd en ontvangen geen andere zorg, alleen de financiering is veranderd” - Deelnemer tijdens kennismakingsgesprek

[Bekijk Factsheet Ketensamenwerking GGZ wonen](#)

Sturingsoverleg regio-portfolio

Om de samenwerking tussen de organisaties te versterken en de kwaliteit van het portfolio te waarborgen worden maandelijks digitale overleg momenten van maximaal een half uur gepland voor de verantwoordelijke medewerkers van de organisaties die zich bezighouden met de plaatsing van cliënten. Tijdens deze overlegmomenten worden procesafspraken gemaakt over het gebruik van het portfolio en kan er zo nodig casuïstiek worden ingebracht.

“Ik heb nu beter inzicht in het regionale en beschikbare aanbod en contactgegevens van andere organisaties” - Antes

Samergo faciliteerde deze overleggen op een laagdrempelige en toegankelijke manier, waardoor het gemakkelijk is om 'toch even aan te sluiten'. Dit heeft geleid tot korte lijnen en versterking van het samenwerkingsproces. Vanaf 2024 neemt Antes, als partner in de regio, het beheer van het portfolio over.

Inzicht en overzicht overleg- en casuïstiektafels

Om inzicht te krijgen in het beschikbare aanbod en capaciteit was het ook wenselijk om inzicht te hebben in de regio aanwezige samenwerkingsvormen, (domeinoverstijgende)overleg- en casuïstiektafels waar casuïstiek kan worden ingebracht om te kunnen opschalen als het passend plaatsen niet lukt. Om in de veelheid overzicht te bieden is er door Samergo een factsheet ontwikkeld waarin de in de regio beschikbare overleg- en casuïstiektafels per domein (Wlz, Wmo en VVT) beschreven staan.

[Bekijk Factsheet overleg - en casuïstiektafels GGZ Rotterdam](#)

Duurzame samenwerkingsstructuur

De in 2021 ingerichte netwerkstructuur heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een duurzame samenwerkingsstructuur in Rotterdam voor cliënten met psychische problemen. Dit wordt ook zichtbaar in de opdrachten die door het netwerk zijn opgepakt.

- **Reductie instroom Wlz GGZ wonen:** Landelijk is vastgesteld dat het wenselijk is om de instroom tot de Wlz GGZ wonen kritisch te beoordelen. In 2023 heeft het netwerk een regionaal plan van aanpak uitgewerkt, waarin is ingezet op het verminderen van het aantal nieuwe indicaties in de Wlz ZZP 1, met 10%. In 2024 is gestart met inrichten van een regionaal casuïstiektafel voor de potentiële Wlz ZZP 1 cliënten en een betere afstemming met het CIZ en (lokale) gemeentelijke Wmo-loketten.
- **Regiokaart-complex:** Inzicht in de vraag en het aanbod is belangrijk voor de doorstroming. Daarom heeft het zorgkantoor Zilveren Kruis in afstemming met zorgaanbieders de regiokaart-complex ontwikkeld. De regiokaart-complex biedt inzicht in de tekorten in aanbod en voorzieningen voor cliënten met een complexe zorgvraag en een Wlz indicatie. Hierdoor kan in de regio gezamenlijk gericht gewerkt worden aan:
 - het organiseren van voldoende passend aanbod,
 - noodzakelijke samenwerking tussen partijen in de regio, en beschikbaarheid van cruciale voorzieningen, zoals wooncapaciteit, voor cliënten met een complexe zorgvraag.

Daarnaast is door de Wlz GGZ wonen aanbieders besloten de netwerksamenwerking GGZ Wlz wonen onder te brengen in de regionale nieuwe samenwerkingsverband 'Rijnmond Mentaal Gezond'. Het samenwerkingsverband dat op 1 oktober 2024 van start is gegaan heeft als doel de kwaliteit, toegankelijkheid en efficiëntie van de mentale gezondheidszorg in de regio Rotterdam en de Zuid-Hollandse Eilanden te waarborgen en te verbeteren, door beter en intensiever samen te werken.

Wil je meer weten over het samenwerkingsverband Rijnmond Mentaal Gezond of heb je vragen? Neem dan contact op via info@rijnmondmentaalgezond.nl.

Impactvolle aanpak van Samergo

Van 2021 tot 2024 heeft Samergo zich ingezet voor de gezamenlijke ambitie een passende woonomgeving met de juiste zorg en ondersteuning te creëren voor kwetsbare Rotterdammers met chronische mentale problemen. Onze bijdrage kenmerkte zich door een sterke nadruk op netwerksamenwerking en actiegerichte analyse, waardoor we samen met zorgaanbieders, het zorgkantoor Zilveren Kruis en de gemeente Rotterdam tot een breed gedragen aanpak zijn gekomen die naadloos aansluit bij de behoeften van de regio.

“Het sturingsoverleg is voorwaardelijk voor het succes van het dashboard” - Aldus een van de deelnemers

In netwerkbijeenkomsten en werksessies hebben we systematisch knelpunten in de ketensamenwerking geïdentificeerd en uitgewerkt. In onze praktische aanpak maakten we gebruik van stimulerende werkvormen, zoals *liberating structures* en design thinking, die hielpen bij de creatie van een gezamenlijk beeld. Dit leidde tot concrete uitkomsten die zijn vertaald naar een duurzame werkmethode, het regio-portfolio GGZ wonen en factsheets die nu door de betrokken regionale partners worden gebruikt.

Vanaf het begin hebben we nadruk gelegd op het bevorderen van duurzaamheid in samenwerking en eigenaarschap bij de betrokken partners. Deze focus heeft ervoor gezorgd dat de resultaten van dit project niet alleen tastbaar zijn, maar ook blijvend bijdragen aan de zorg en ondersteuning van kwetsbare inwoners in Rotterdam.

Met trots dragen wij dit project over aan de partners in de regio. We zijn ervan overtuigd dat zij de vruchten plukken van de gezamenlijk ontwikkelde aanpak en methodieken, en dat deze samenwerking de basis vormt voor verdere verbeteringen in de toekomst.

TIJDLIJN

2021

Mensen die langdurige psychische zorg en 24-uurs zorg nodig hebben vallen vanaf 1 januari 2021 niet langer onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) maar hebben nu toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz).

2022

- Opdrachtverkenning
- Kennismakingsgesprekken
- Inrichten overlegstructuur stuurgroep/netwerk
- Regionaal plan van aanpak uitwerken
- Definieren gezamenlijke opgave en opstellen gezamenlijke ambitie
- In beeld brengen huidige samenwerking
- Uitwerken van actielijnen (prioriteiten)
- Organisatie van werksessies en leerwerksessies om mensen bij elkaar te brengen en activiteiten te concretiseren

2023

- Werksessies regio-portfolio
- Verkenning regionale procesoptimalisatie
- Netwerksessies
- Regioplan GGZ wonen
- Stuurgroep vergaderingen
- Regioplan Zilveren Kruis Rotterdam
- Aanvullende opdracht Zilveren Kruis voorkomen

2024

- Ontwerp regio-portfolio
- Factsheet Overleg- en casuïstiektafels GGZ Rotterdam
- Inventarisatie digitale tools regio-portfolio
- Advies beheer regio-portfolio
- Regio-portfolio wordt geborgd bij Antes
- Antes verkent doorontwikkeling regio-portfolio
- 7 digitale sturingsoverleggen

Betrokken partijen:

